

Projekt

**UCHWAŁA Nr
Rady Gminy Bliżyn
z dnia 2019 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

WÓJT
Mariusz Walachnia

Uchwała pod względem prawnym
i redakcyjnym nie budzi zastrzeżeń

ADWOKAT
Donata Wesółowska

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Kierunki działania i sposób realizacji tych zadań określa powyższy program uchwalany przez Radę Gminy, co wynika z treści art. 4¹ ust 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Z uwagi na prowadzone od lat równoległe działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii – mając na uwadze profilaktykę uzależnień, wielkość gminy, niewielką skalę problemów narkomanii, opracowano na rok 2020 program obejmujący wspólnie problematykę alkoholową i narkomanii.

Przedstawiony projekt uchwały, wraz z załącznikami znajduje swoje uzasadnienie w obowiązującym stanie prawnym.

WÓJT
Mariusz Walachnia

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Bliżyn
z dnia 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2020**

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2020**

WSTĘP

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2277), oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2015 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852) prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych należy do zadań własnych gminy. Zadanie to realizowane jest poprzez coroczny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Program kontynuuje działania z lat ubiegłych. Działania w zakresie profilaktyki uzależnień można wykonywać łącznie, ponieważ instytucje i organizacje działające w tych zakresach to często te same podmioty, prowadzące od lat równoległe działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych i szkodliwych dla zdrowia, oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki. Działania realizowane w ramach programu będą się koncentrowały między innymi na osłabieniu czynników ryzyka, kształtowaniu więzi rodzinnych, rozwijaniu zainteresowania nauką, czy wzmacnianiu respektowania obowiązujących norm i wartości. Przeciwdziałanie narkomanii stanowi integralną część programu profilaktyki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej „GKRPA”).

GKRPA ma za zadanie rozpowszechnianie wiedzy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w- w szczególności przedstawicielom placówek oświatowych, mieszkańcom gminy przy współpracy służby zdrowia, policji, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych oraz Ofiar Przemocy.

Celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bliżyn w 2020 roku jest:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza organizowanie w szkołach zajęć pozalekcyjnych;
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, szkoleniowej, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
- 3) ograniczanie dostępności do alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitacja oraz reintegracja osób uzależnionych;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, spożywania narkotyków i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 6) wspomaganie działalności podmiotów, stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych, które na terenie gminy zajmują się problematyką związaną z uzależnieniami.

ROZDZIAŁ I. PROBLEMY SPOŁECZNE I ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z NADUŻYWANIA ALKOHOLU I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Na dzień 5 grudnia 2019 roku w gminie Bliżyn zamieszkuje ogółem 8091 mieszkańców (zameldowanych stale i czasowo). Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie wynosi 19. Obecnie na terenie gminy Bliżyn istnieją dwa punkty gastronomiczne podające napoje alkoholowe. Zarejestrowane w gminie punkty sprzedaży alkoholu korzystają ogółem z 48 zezwoleń, z tego:

- 1) na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz piwa – 17 (15 punktów sprzedaży detalicznej i 2 punkty gastronomiczne),
- 2) na sprzedaż alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 16,
- 3) na sprzedaż alkoholu powyżej 18% - 15.

W roku 2019 (do dnia opracowania niniejszego programu) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 37 wniosków o leczenie odwykowe. W związku z nadużywaniem alkoholu prowadzono 5 spraw w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, główne założenia gminnego programu oparte są na rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ryzykowne lub szkodliwe spożywanie alkoholu często występuje z problemami funkcjonowania w rolach społecznych, zwłaszcza rodzinnych i zawodowych. Trudności na rynku pracy powiązane z trudnościami finansowymi mogą prowadzić do problemowego spożywania alkoholu, które następnie pogłębiają trudności z funkcjonowaniem społecznym. Najczęściej towarzyszy temu przemoc i agresja, a w konsekwencji również problemy z prawem. Zachowania osób nadużywających alkohol i narkotyki powodują określone zaburzenia życia rodzinnego zarówno w perspektywie psychologicznej, jak i materialnej, nadto powodują określone sposoby zachowania się u pozostałych członków rodzin. W związku ze skalą spożywania alkoholu i używania narkotyków oraz dużym przyzwoleniem społecznym w zakresie spożywania alkoholu i tzw. narkotyków miękkih zachodzi potrzeba kontynuowania i rozszerzania działań edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej zmierzających do podnoszenia świadomości i zmiany postaw odnośnie spożywania alkoholu i używania narkotyków, połączonych z promocją zdrowego stylu życia oraz rozpowszechnianiem informacji o ofercie pomocowej.

W szkołach prowadzone są działania związane z realizacją programów i zajęć profilaktycznych w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i przeciwdziałania narkomanii.

ROZDZIAŁ II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU

§ 1. Cele główne:

- 1) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień,
- 2) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

§ 2. Cele szczegółowe :

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież, w tym eliminacja nieprawidłowości w sprzedaży alkoholu,
- 2) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz członków ich rodzin,
- 3) promowanie zdrowego stylu życia, w tym zwiększenie dostępności do alternatywnych form spędzania czasu,

- 4) promowanie postaw społecznych ważnych dla zdrowia, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- 5) edukacja w zakresie nowoczesnych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 6) diagnozowanie problemów społecznych dotyczących mieszkańców gminy Bliżyn w tym osób dorosłych, dzieci i młodzieży w zakresie problemów nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych.

ROZDZIAŁ III. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 3. Realizatorami programu są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- 4) szkoły publiczne z terenu gminy,
- 5) Powiatowa Komenda Policji w Skarżysku-Kamiennej,
- 6) stowarzyszenia trzeźwościowe działające na terenie gminy i powiatu,
- 7) inne podmioty, którym zlecone będą zadania.

ROZDZIAŁ IV. STRATEGIE I METODY DZIAŁANIA

§ 4. 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w celu nakłonienia ich do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakresie leczenia odwykowego.
- 3) kierowanie na terapię osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 4) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób zagrożonych, uzależnionych i ich rodzin, kontynuacja współpracy (wymiana informacji z dyrektorami szkół, pedagogami, policją),
- 5) podawanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się leczeniem i profilaktyką,
- 6) współpraca z ośrodkami wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych: poradnią odwykową, policją, służbą zdrowia, ośrodkiem pomocy społecznej, stowarzyszeniami trzeźwościowymi, klubami abstynenta,
- 7) zapewnienie rodzinom osób uzależnionych pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej,
- 8) motywowanie osób pozostających w abstynencji od spożywania alkoholu oraz członków ich rodzin do aktywnego działania na rzecz utrzymania trzeźwości,
- 9) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 10) kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie leczenia zamkniętego w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia, bądź je przerwały,
- 11) dofinansowanie szkoleń specjalistycznych dla członków GKRPA i pracowników Punktu Konsultacyjnego, pedagogów, personelu podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki szkolnej, pracowników policji, pomocy społecznej, sprzedawców.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie,
 - c) skierowanie osoby na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień,
 - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
 - e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego
- 2) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
 - a) przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”, stała współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym,
 - b) dalsza współpraca służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty” - Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświaty, służby zdrowia, kuratorów,
 - c) współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Skarżysku-Kamiennej prowadzącym miejsca dla Ofiar Przemocy.
- 3) funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie – zadania:
 - a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach lecznictwa odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - b) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,
 - c) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
 - d) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - e) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy,
 - f) współpraca z placówkami odwykowymi, grupami samopomocowymi, stowarzyszeniami trzeźwościowymi,
- 4) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- 5) pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi: udzielanie rodzinom pomocy terapeutycznej, socjalnej.

§ 5. Przeciwdziałanie narkomanii:

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii, propagujących zdrowy styl życia,
- 2) nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych głównie szkół,
- 3) wspieranie działań lokalnych organizacji i placówek (Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej),
- 4) zorganizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami.

§ 6. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych;
- 2) prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych, podejmowane działania to: spotkania, konkursy, imprezy sportowo-rekreacyjne i inne,
- 3) realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych, w tym warsztaty profilaktyczne, we wszystkich szkołach podstawowych gminy, na podstawie opracowanej Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych
- 4) prowadzenie zajęć rekreacyjno- sportowych, dla dzieci objętych programem profilaktycznym w szkołach podstawowych, , klubach sportowych i jednostkach OSP na terenie gminy,
- 5) rozszerzenie programów zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy sportowo - turystyczne, organizowanie wycieczek, rajdów pieszych, rowerowych,
- 6) organizowanie w szkołach podstawowych gminy i gimnazjum konkursów, dotyczących uzależnień - konkursy plastyczne, literackie, profilaktyka przez sztukę w szkołach gminy,
- 7) organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z włączeniem programów profilaktycznych: finansowanie i realizacja teatralnych i muzycznych form programów profilaktycznych w szkołach gminy,
- 8) współpraca członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, szkołami, stowarzyszeniami i parafiami działającymi na terenie gminy, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej na rzecz zintegrowania systemu profilaktyki gminnej,
- 9) organizowanie zimowisk, kolonii z programem profilaktycznym, dla dzieci i młodzieży z rodzin biednych i dysfunkcyjnych.

§ 7. Uświadamianie na temat zagrożeń, szkodliwości, konsekwencji prawnej dla sprzedawcy wynikającej ze sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, organizowanie szkoleń/warsztatów dla sprzedawców alkoholu.

§ 8. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania alkoholizmowi i innym patologiom społecznym w formie działań propagandowych, spotkań, wystaw, narad, konferencji, spotkań rocznicowych, obozów szkoleniowych oraz rajdów i wycieczek,
- 2) organizacja pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom w formie programów terapii poprzez spotkania profilaktyczne, udział w obozach rehabilitacyjno-terapeutycznych, grupach terapeutycznych,
- 3) współpraca ze stowarzyszeniami,
- 4) reaktywacja działalności Klubu Abstynenta oraz grupy wsparcia dla współuzależnionych,
- 5) propagowanie zdrowego stylu życia bez używek.

ROZDZIAŁ V. ZAPEWNIENIE DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 9. 1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Członkowie GKRPA za udział w posiedzeniach komisji lub zespołu otrzymują wynagrodzenie w wysokości:

- przewodniczący GKRPA 170,00 zł brutto za jedno posiedzenie,
- sekretarz GKRPA 160,00 zł brutto za jedno posiedzenie,
- pozostali członkowie GKRPA 130,00 zł brutto za jedno posiedzenie.

Wypłata wynagrodzenia następować będzie na podstawie imiennej listy obecności członków na posiedzeniu.

3. Członkom GKRPA przysługują diety i zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących pracowników Urzędu Gminy.

ROZDZIAŁ VI. KONTROLA PRZESTRZEGANIA ZASAD OBROTU NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI

§ 10. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania w zakresie:

- 1) prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) inicjowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 3) opiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wydawania opinii w formie postanowienia.

2. Kontrole przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi są prowadzone w oparciu o uchwały:

- 1) nr XXXII/252/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Bliżyn miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 2) nr XXXII/251/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Bliżyn,
- 3) nr VII/58/03 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn oraz uchwały nr XVI/85/2012 Rady Gminy Bliżyn z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/58/03 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn.

3. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu wydawane jest na podstawie art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Cofnięcie zezwolenia następuje na podstawie art. 18 ust. 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VII. ZASADY FINANSOWANIA I REALIZACJA PROGRAMU

§ 11. Podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bliżyn są dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, których wysokość jest określana w uchwale budżetowej.

WOJT
Mariusz Walachnia